

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Évhez 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

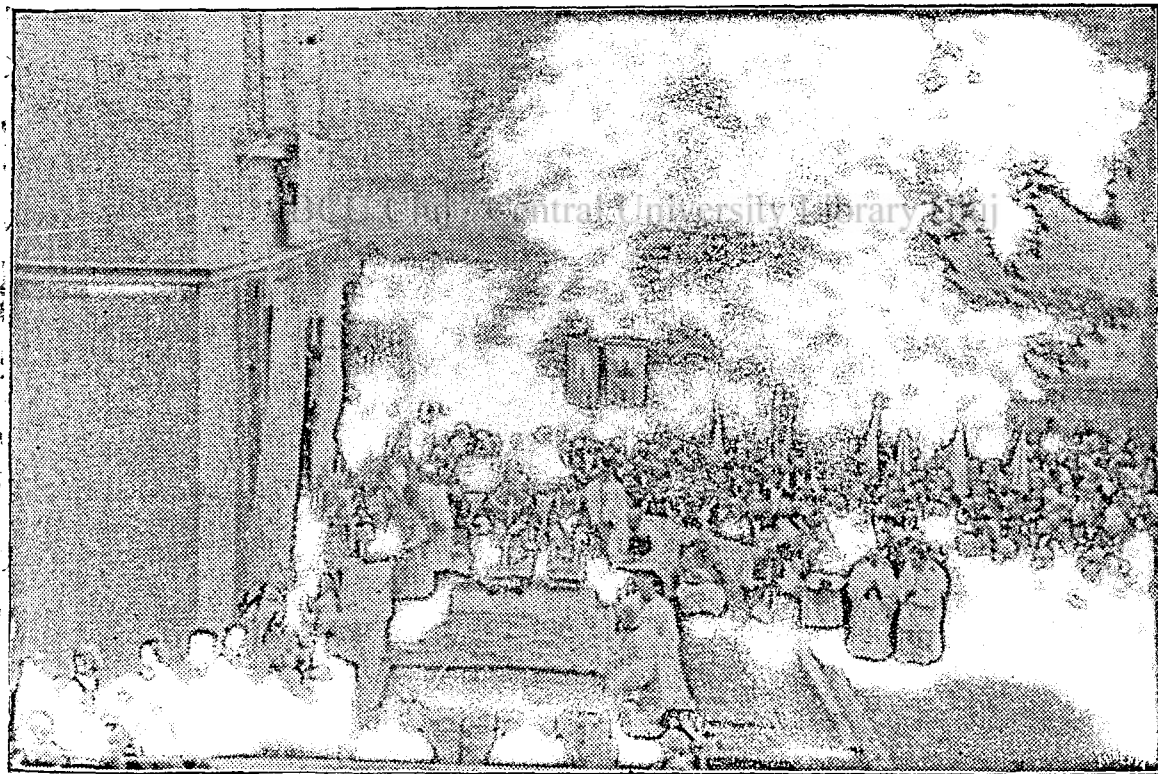
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Krisztus és a falu.

A katolikus magyarok nagygyűlést tartottak, melyre tizezernél többen gyűltek össze. A gyűlésen minden vidékről, a leg-távolabbi megyékből is jöttek népes küldöttségek. Legfőképen azonban a székelyek közül, ahonnan 52 falu küldötte el köveit, nagyrészt kereszt és zászlók alatt, a középkorból megőrzött ősi szokás szerint.

Krisztus és a falu! — ez volt a nagygyűlés jelszava s három napon keresztül semmi egyéből nem volt szó, mint arról: miképen lehet a mai nehéz körülmények között a magyar falu népén segíteni, helyzetén könnyíteni, az elesetteket felemelni, a távozókat visszahozni.

A tanulság az volt, hogy minél valláso-

Tábori mise a katolikus nagygyűlésen.

Nem csoda, hogy ez a nagygyűlés a falusi lakosság körében a rendesnél is nagyobb érdeklődést keltett. Ebben az esztendőben sikerült először megszervezni azt, hogy valamennyi katolikus egyesület s egyéb mozgalom — a Népszövetség, a Nőszövetség, az ifjusági alakulatok, a kongregációk, az orvosszövetség és a többiek — egyetlen napon, ugyanannak a nagygyűlésnek a keretében tartásák meg évi közgyűlésüket s ezeken a gyűléseken fordítsa mindenki egész figyelmét egyetlen kérdésre: a magyar falu népének helyzetére.

sabbak vagyunk mindannyian, minél jobban megtartjuk keresztény hitünknek parancsait, annál több áldozatkészséggel és türelemmel leszünk egymás iránt és az ügy iránt, mely mindnyájunkat összeköt. Annál több és biztosabb reménységgel nézhetünk sokféle küzdelmünk s harcaink, nehéz mindennapos munkánk eredménye elé.

A nagygyűlés azonban mást is megálapított.

Az ember csak akkor igazán és egészen ember, ha családnak, ha vallási közösségnek, ha nemzetnek a tagja. Enélkül olyan, mint

Vorbuchner püspök a körmenetben.

a madár, melynek levágták a szárnyát vagy a juh, mely elszakadt a nyájától. Boldogtalan vergődésre, szerencsétlen tévelygésre van ítélve, minek a vége az, hogy ellenségeinek könnyű zsákmánya lesz.

A nemzeti hűség Isten parancsa, mely a *negyedik* parancsolat tövéből fakad.

Tiszteld anyádat és apádat, hogy hosszú életű lehess a földön, — ebben az egyszerű és világos isteni parancsban bennefoglaltatik mindaz, mi nemzetünkkel szemben bennünket kötelez.

Ha a nemzeti kötelességekre alkalmazzuk ezt a parancsot, a következőképen hangzik: *Tiszteld nemzetedet, melyből születek, születtek, szeresd népedet, melyben egész emberré lettél, hogy hosszú életű lehessen a földön mindaz, ami te magad vagy, két kezed munkájának és szellemednek alkotásai, mert csak így maradhatsz te magad is meg unokáidban és azok unokáiban...*

Sokat foglalkozott a nagygyűlés a népies szokásokkal és a népművészettel.

A nemzetek sorsa — mondották — nem

a felszínen, hanem a néplélek mélységeiben dől el. Nagyon fontos tehát, hogy kultúránkat, elsősorban vallási kultúránkat itassuk az ősi népi sajátságainkkal. Ujítsuk fel a régi szép vallásos szokásokat: az istvázolást, a vallásos színjátékokat kinn a szabad ég alatt, a határkerülést, állítsuk be a bethlehemezést régi szép formájában. A katolikus egyház nem áll ennek útjába, ellenkezőleg, pártolja és segíti. Hiszen az isteni parancs mondja: *szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből!*

A *teljes* lelkünk azonban az, melyben fajunk, anyanyelvünk, történelmünk, művészetünk, dalaink minden szépsége és művészszerete lakozik, a *teljes* szívünk pedig, melyben mindennek a szépségnek és történelmi emlékeknek, egész nemzeti életünknek forrószeretete lüktet! Ha mindezt kidobom magamból, akkor nem dicsérem az Urat úgy, ahogyan Ő kívánja és beteljesül rajtunk az Úr szava: Ez a nép az ajkaival dicsér engem, szíve pedig távol van tőlem! ...

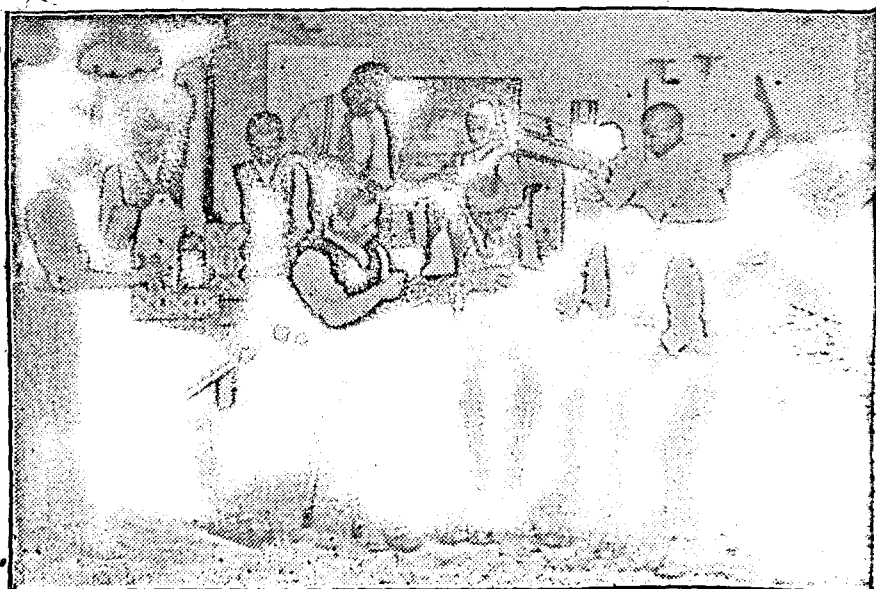
A nagygyűlés tanításai mély benyomást hagytak a gyűlés minden résztvevőjének lelkében. Vasárnap este szentségi körmenet volt a város hatalmas főterén. A menet egy kilométernél hosszabb volt s így könnyen megállapították a szakértők, hogy közel tízezer ember vett benne részt.

Tízezer ember, legnagyobbbrészt falusi székelyek, gyertyával a kezükben járták körül a főteret. A gyertya azt jelentette a kezükben, hogy megtalálták a világosságot s annak nyomában akarnak járni. A körmenet pedig, melyben katonás sorokban lépdeltek egymás mellett, arról beszélt, hogy az úton, melyet a megismert világosság mutat, bátran és együttesen, testvériesen s fegyelmetten akarnak járni.

Dr. Sulyok-István.

Művészek képzése falun.

Az arcusi unitárius elemi iskola mellett felállított, jól felszerelt műhelyből nem valami haszontalanságok kerülnek ki, hanem a háztáján mindennap használt eszközök. A kisebbek üvegfonást tanulnak, a közeli muzeumból hozott székely díszítő elemekkel díszített sulykokat, faragnak, fejsze, csákánynyél- és még számos hasznos tárgy készítését tanulják. A nagyobbak díszes dobozokat, sőt a két felső osztály 11 tanulója 11 székely díszítéssel ellátott gyönyörűen fényezett asztalkával és székekkel állott elő az év végére. A mellékelt képen a saját tervezésű díszítéssel ellátott dobozokat tartják kezükben a fiatal falusi művészek. — Nem marad el a fiúk munkája mögött a lányoké sem.

thonában is megbukott a bolsevista rendszer.

A bolsevizmus, vagy ha jobban tetszik, kommunizmus még a szovjet birodalomban megbukott. Már régóta sejtettük a bukást, a szovjetpropaganda olyan rendkívüli ügyel és olyan elsöprő fölényességgel dolgozott, hogy a jámbor polgár a maga igazát nem mert megmondani.

Uram bocsá, nem is volt művelt ember az előbbi évtizedben az, aki legalább nem ismert el az orosz szovjet megerősödését és győzelményeit, valósággal tudatlan számba tart az, aki meg mert mondani, hogy a szovjetörület ártatlan milliókat kergetett a szibériai ólombányákba és a há-

És most az új szovjet alkotmány nyilvánvalóan való hozatala után Trockij, a kommunizmusnak Lenin után egyik legnagyobb, száműzött apostola a vörös hadseregnek volt parancsnoka egy kis norvég faluban röpiratot írt, amelynek fontosabb és érdekesebb megállapításai az egész világsajtóban megjelentek. Az ember, mikor olvassa a röpirat megállapításait, megtöri a szemét és nem bír el, hogy miket ír ez a főbolsevista. Feljegyzetek csak ide. Ilyenek vannak a röpirat-

„Az új orosz alkotmány nem egyéb, mint egy új polgári osztály (burzsodzia) felépítése és a bolsevizmus végleges leépítése és megszüntetése. A szovjet állam megszünt az osztályharc eszköze lenni, új birtokosságok birtokában az állam mai vezetői leplezni igyekeznek, hogy az állam, melyet kezeik közé kaparintottak, a népi hatalom útjára lépett.“

A röpiratban Trockij több ízben hangoztatja, hogy mindezek Lenin eszméinek a megvalósításai és Lenin művének a megvalósítása.

Mielőtt rámutatnánk arra, hogy mi van az új szovjet alkotmányban, utalnunk kell arra, hogy az 1918-as forradalmi szovjetalkotmány kilencedik szakasza azt mondotta: „cél a polgári uralom letörése“. És íme Trockij most az új polgári uralom megteremtésére buzgólkodik s készül az új „parlamentaris alkotmány“. A régi alkotmányban a csekának — a titkos rendőrségnek

— volt a rémuralma, az egyháznak és a vallásnak a kiméretlen üldözője, az emberi és gondolat szabadságnak a megsemmisítője és a rabszolgaságnak megvalósítója. Stalinék is úgy látszik megborzadtak a sok vértől és iszonyattól s maga Stalin, a mindenható diktátor, az új alkotmánytörvény megjelenése után kijelentette, hogy „a forradalom befejezte a művét és az új alkotmánnyal a szovjet történelem új korszaka kezdődik“.

Tehát Stalin is azt állítja, amit Trockij, csak sokkal burkoltabb formában.

De beszéljenek az érvek helyett az új szovjet alkotmánynak a különböző paragrafusai, amelyek szerint az új alkotmány a tulajdonjog több formáját vezeti be, annak a tulajdonjognak a formáit, amelyeket a régi szovjet alkotmány teljesen eltörölt. Az új alkotmány szerint a jövőben lesznek „kolhozok“, vagyis közös földbirtokok. Lesznek kis parasztbirtokok és kézmives tulajdonok s végül visszaállítják az állampolgárok személyes használatra szánt magántulajdonát is, amit a polgárok jövedelmükből, megtakarított pénzükből és munkájuk gyümölcséből szereznek azért, hogy saját házukban lakjanak, saját háztartási berendezésük legyen és mindazzal rendelkezzenek, amit napi szükségletük igényel.

Amint az itt elsoroltakból megállapítható, teljesen igaza van a száműzött Trockijnak, mert tényleg megbukott a bolsevista rendszer és az új alkotmány nem egyéb, mint az új polgári osztály megteremtése. Mindezt azért mondtuk el, mert az itteni magyar nép körében még ma is lelketlen agitátorok és fizetett ügynökök hirdetik a bolsevista eszméket s ma is úgy állítják be a szovjet rendszert, mint az egyetlen és megváltó államformát, ahol rózsás a helyzete a népnek, ahol mindenki egyenlő és ahol az emberi szabadság a legdusabban virágzik. Azt hirdetik, hogy az állam Szovjetországnak mindenkiről gondoskodik, habár ma már megállapított tény, hogy az ötéves gazdasági terv teljesen megbukott és a nép nyomorúsága és nélkülözése olyan méreteket öltött, amelyenről nálunk még a legnagyobb nyomorban lévő munkásoknak és napszámo-

soknak sem lehet elég sötét fogalma. Ha már a bolsevista vezérek belátták, hogy a rendszer megbukott és lassanként visszatérnek a magántulajdonhoz és az egyházak szabad működéséhez, ha már büntetlenül ki lehet mondani az Istennek a nevét és szabad imádkozni, akkor mire való volt az egész bolsevista rendszer, mi szükség volt arra, hogy kiirtsák a régi polgári társadalom legértékesebb részét, elüldözzék, vagy ölbányákba hajszolják a legkiválóbb tudósokat, egyházfőket, lerombolják a templomokat és mi szükség volt az egész bolsevista rendszerre,

amelynek a romjainál ma Stalin bűnbánást forgatja a szemeit s kénytelen visszatérni arra az utra, amelyeken a keresztény világ már évszázadok óta járt!!

Erre a kérdésre adjanak választ a bolsevista ügynökök, akik a magyar nép körében híveket toboroznak és szitják az elégedetlenséget. És ha nem tudnak választ adni akkor — ajtót kell mutatni nekik. Menjünk az általuk hirdetett paradicsomba és ne bonyolondítsák itt guruló rubelért többé az embereket.

Krizbai Domokos.

Külföld

Németország és Ausztria megegyeztek. A külpolitikának nagy fordulata következett be a múlt napokban. Németország és Ausztria testvéri jobbot nyújtottak egymásnak. A kibékülés hír szerint az olaszok tanácsára történt. Következménye az lehet, hogy Németország és Olaszország is kezét fognak egymással. A világsajtó megállapítása szerint Középeurópa helyzetét a megegyezés nagy mértékben befolyásolja, amennyiben egy szövetség kialakulására vezethet, amelynek tagjai lesznek: Olaszország, Németország, Lengyelország, Magyarország, Ausztria és Bulgária.

Az Olaszország ellen elrendelt gazdasági megtorlások e hó 15. napján szünnnek meg. Mig ez be nem következik, Olaszország semmi nemzetközi tárgyaláson nem vesz részt, így a Dardanellák megerősítéséről a közeljövőben újra meginduló tárgyalásokra sem küldi el megbízottjait. Ezért ezt a kérdést is alig lehet megoldani. Annál kevésbé, mert most már Németország is nehézségeket támaszt. A német kormány szerint, ha a Fekete-tengeri orosz hajóhad

kijöhet a Fekete-tengerről, ez olyan mértékben változtatja meg a hajóhadak erőviszonyát, hogy Németországnak erősítenie kell a saját tengeri haderejét, ez pedig csak úgy történhet meg, ha az Angliával ebben a tárgyban kötött megegyezést felbontja. Tehát ezen a téren is fokozódik a bizonytalanság.

A német rejtély. Mint ismeretes, az angol kormány még a tavaszon több kérdést intézett Németország kormányához, amelytől főképen arra kért feleletet, hogy be kíván-e kapcsolódni az európai államok közösségébe, hajlandó-e olyan szerződéseket kötni, amelyeket meg is tart s kész-e visszatérni a Népszövetségbe? A német kormány azzal ódázta el akkor a válaszadást, hogy meg kell várnia az olaszabesszin helyzet végleges kialakulását. Ez be is következett az olaszok teljes győzelmével, de a német kormány azután is késlekedett a felelettel, bár a berlini angol nagykövet többször sürgette a választ. Most Eden angol külügyminiszter az alsóház előtt kijelentette, hogy többé nem fogja sürgetni a választ, ami azt jelenti, hogy Anglia most már Németországtól függetlenül fog hozzá külpolitikai tervei megvalósításához.

Tehát a háborus feszültség sem engedett, sőt fokozódott. Isten Németország a Rajna partján erődöket épít, Anglia hatalmas eréllyel fegyverkezik, Franciaország pedig mind jobbra kiépipi máris félelmes erejű táborerődeit s csapatokat vonja sze keleti határan.

Németország állítólag jobbszeretne közvetlenül tárgyalni Angliával, de erre sem jelent ki készségét hivatalosan. Tehát Németország vár, közben erősíti magát s készül még ismeretlen tervei végrehajtására.

Csehország új utjai. A cseh kormány feltűnően közel áll Olaszország felé. Nyilvánvaló, hogy a fenyegető ausztriai Habsburg-restauráció bekövetkezése idejére Olaszország támogatását megnyerje és védelem szerezzen Németország ellen. Ez a cseh lépés érthető bizonytalanságot keltett Szerbiában, amely nem változtat olaszbarát lenes érzésein és nyugtalanított a kis-antantban s ezen keresztül a Balkán-szövetségben is. Ennek tulajdonítják, hogy a Népszövetség most tartott ülésén sem a kisantant, sem a Balkán-szövetség államainak külügyminiszterei közül senki nem szólalt fel.

parlamentek parlamentje
 Budapesti tanácskozásait befe-
 je. Különösen a munkás-kér-
 lés tárgyalták részletesen, a
 munkaidő csökkentésével és a
 munkák emelésével kapcsolatban.
 A világ különböző országgyü-
 léseinek tagjai nagyon jól érez-
 té magukat a magyar főváros-
 ban s távozásuk alkalmával há-
 laosan megköszönték a szíves fo-
 gadtatást.

Danzig helyzete. A békeszer-
 zések leszakították Danzig
 városát Németországról és „füg-
 getlen” várossá tették, amelyet
 a népszövetségi biztos ellen-
 állít. A régi német város azon-
 ban kezdettől fogva elégedetlen

volt ezzel az elrendezéssel s kü-
 lönösen megnőtt ez az elégedet-
 lenség azóta, hogy Németország-
 ban a nemzeti-szociálista rend-
 szer jutott uralomra. Danzig la-
 kói a népszövetségi biztost
 számba sem veszik s ugyanigy
 viselkedik a német kormány is.
 Világos ebből, hogy Danzig csak
 az alkalmat várja a visszaesat-
 lakozásra s ebben a várakozás-
 ban egységes vele Németország.
 Tehát itt is nemzetközi bonyo-
 dalmak fészke van.

A magyarországi termés elhe-
 lyezése. A külföldre eladott ma-
 gyar buza mennyisége a múlt
 hét óta hétmilliókétszáz ezer má-
 zsára emelkedett s bár az ország

két megyéjében erős jégverés
 volt, valószínű, hogy még na-
 gyobb lesz a kiszállítható meny-
 nyiség.

A jégvert vidéken nagyará-
 nyu közmunkák indultak meg
 a lakosság megsegítésére.

Tizenhét halálos ítélet. Ez a
 befejezése a téli japán felkelés-
 nek, ami a vádlottak szerint, az
 öreg politikusok s az öreg kato-
 náknak ellen irányult. Nem bizo-
 nyos, hogy a halálos ítéleteket
 végre fogják hajtani, viszont bi-
 zonyos az, hogy a felkelés mély
 nyomokat hagyott Japán népé-
 nek lelkén s hogy hatása is volt
 a japán politikára.

Megtiltották az Országos Magyar Párt közgyűlésének megtartását.

Az ország minden részében nagy lelkesedéssel készült a magyarság
 az Országos Magyar Párt idei nagygyűlésére. Fontos politikai, gazdasági és
 művelődési ügyek szerepeltek a letárgyalandó kérdések sorában. **A kor-
 mány azonban a nagygyűlés megtartását megtiltotta.**
 Ez az intézkedés méltán kelt nagy megdöbbenést és elkeseredést a magyar
 közvéleményben. Hiszen az ország többi politikai pártjai a közelmúlt heteken és
 napokon tartották meg nagygyűléseiket! A kormány a zavaros helyzetre
 való hivatkozással hozta meg tiltó rendelkezését. Már ez az intézkedés nagy
 sérelmet jelent a magyarságra nézve. Mennyiben részes a magyarság a
 zavaros helyzet földidézésében és a magyarpárti gyűlés milyen téren, milyen
 vonatkozásban növelte volna a zavart? A magyar közvélemény nem minő-
 sítheti egyébnek a kormány eljárását, mint a sorozatos sérelmek és méltat-
 lanságok egyik láncszemének.

Belpolitikai hírek

Példamutatás gazdák és ipa-
 rosok összefogására. A legfon-
 tobb magyar intézmények-
 nek így az egyházaknak és az
 Országos Magyar Pártnak szék-
 elése mindinkább ráébred
 a kötelességére, hogy a
 magyarság előtt jó példával kell
 járnia a nemzeti kötelessé-
 g teljesítésében. Az utóbbi
 években különösen a Magyar
 Párt szervezkedése folyik biz-

mató élénkséggel. Az iparos szak-
 csoport megalakítása után a
 múlt héten a kisgazdák, a
 Hóstat törzslakói is szakosz-
 tályt szerveztek és tisztikart vá-
 lasztottak.

Dr. Vékás Lajos, a pártta-
 gozat elnöke megnyitó beszé-
 dében a szervezkedés célját a
 következőkben jelölte meg:

— A mai gyűlésnek az a
 célja, — mondotta, — hogy a
 párt keretén belül a kisgazda-
 társadalom olyan osztályt szer-
 vezzen, amelynek vezetőségét ő

maga választja és működésének
 munkaprogramját ő maga ál-
 lapítja meg és amikor községi,
 helyi, vagy szakkamarai válasz-
 tások vannak, egyetemesen lép-
 hessen fel és mutathassa meg
 azt az erőt, amelyet a tagozat-
 ban képvisel.

Az elnöki megnyitó után Ba-
 lázs István, a tagozat kisgazda
 alelnöke emelkedett szólásra.

— Ha van valaki magyar
 származású polgár — mondotta
 — ebben a városban, — mi iga-
 zán azok vagyunk. Mindennapi

életünk, sorsunk, — igazán magyar. Ezt a kinyilatkoztatást — mondotta Balázs István — nem az ebben a városban élő és dolgozó más társadalmi osztályok rovására mondom. De céljaink és jogaink elérésére kell itt is valami serkentő eszköz, mint más társadalmi osztályoknál is van. Az iparosok szakosztályilag szervezkedtek, a szellemi pályán lévők pedig a párt keretein belül külön szervezkedés nélkül is tudják jogaikat és kötelességeiket. Az alkotmány jogot biztosít számunkra, de ezekért a jogokért harcolni kell.

Balázs István indítványára a kisgazdák három utcájának megfelelően három alelnököt választottak Csiki Sándor, Zágoni Szabó István és Szilágyi András személyében. Balázs Istvánt egyhangúan elnöknek, Farkas Sándort titkárnak és Gombos Józsefet jegyzőnek választották meg.

Dr. Vékás üdvözlő szavai

után érdekes és tanulságos jelet következett.

Lengyel Albert az iparos szakosztály nevében üdvözölte a kisgazdák szakosztályát.

— A mostani idők parancsolóan mutatják meg nekünk, hogy a magyar iparosok és kisgazdák teljesen egymásra vagyunk utalva. Az összetartás eszméjébe kell vinnünk a köztudatba. Közös az út, közös a kenyér, legyen közös a vezéreszme is, amelyért a közös úton harcolunk.

Az előbbi szavakra Gombos József kisgazda válaszol gazdaságtársai nevében. Rámutat arra a szomorú valóságra, hogy terményeiket a piacról már sokszor haza kellett vinniük, mert a magyar közönség soraiból sokan nem őket részesítik előnyben piaci bevásárlásaiknál.

— Kérjük, pártolják a munkánk eredményét. A mi áruink tiszta és becsületes munka eredménye. Mi is tudni fog-

juk akkor kötelességeinket a magyar iparos és kereskedők áruival szemben. Nem azt akarjuk mondani, hogy csak tőlünk vásároljanak, de azt elvárjuk, hogy ne a mások áruit részesítsék előnyben. Így látom megoldhatónak a közös úton való járást, — mondotta Gombos József nagy tetszés mellett.

Titulescu tiltakozása. Az újságok szigorú ellenőrzését, a cenzurát súlyosan megsínyli a közélet. A véleménynyilvánítás szabadságát néha olyanok akadályozzák meg, akiknek sem műveltségük, sem tapasztalatuk nincs a kényes elbírálásokhoz. Az erdővidéki lapokat például most egy Mathis nevű fiatal ember cenzurázza, aki egy karikás magyarnak a fia. A fiatalember arra használja ki munkakörét, hogy a magyar párti gyűlésre vonatkozó hírek közlését nem engedi meg. Nyilván az ehhez hasonló eljárások indították Titulescut annak a

LOTERIA DE STAT

Az állami sorsjáték

1936 július hó 15-én

az első osztály húzásán ismét a nyeremények özönével árasztja el a játékosokat, szétosztva négy hónap alatt

284,634.560 — Leif!

200 — Leif-el

már az első osztályban

bárki milliommós lehet

Vásároljon sorsjegyet!

szervezésére, hogy neki és általában a külügyminisztériumnak semmi köze sincs a cenzura bevezetéséhez.

A kommunisták ellen.

A vezető politikások nagy részét szintén a kommunista veszély megelőzése foglalkoztatja. Ezek a politikások most pártkülönbség nélkül össze akarnak fogni s a kormányt el akarják távolítani az ország éléről. A bíróság is szükségét látja, hogy a kommunistákat súlyos ítéletekkel büntesse vissza az ország békéjének a zavarásától. Legutóbb Craiovában szabtak súlyos büntetéseket a kommunista vádlottakra.

A magyar nyelv becsületéért. Átadon a Magyar Párt megyei tagozata gyűlést tartott dr. Szász Pál elnökletével. Az infanzóna-bizottság gyűlésén a megye csaknem minden tagozata képviseltette magát s nagyszámban jelentek meg a város polgárain kívül a gazdasági társadalom tagjai is. Dr. Szabó András határozati javaslatot terjesztett elő, melyben felvilágosító munka megindítását látja szükségesnek, annak érdekében, hogy megszűnjék a másfél évtizede tartó s a magyarságot érő folytonos megrövidítés.

majd az ellenfeleket foglalt állást, hogy a magyar társadalmi társadalom tagjait egyre közelebb hozza a vádlottak padjára ültesse. A határozati javaslatához Fogarasi Albert pártelnök és Csefő Sándor szövegezték hozzá.

Hírek

A „magánjavak”-ügyét újra elgáncsolták. Amint ismeretes, a Népszövetség tanácsa a „magánjavak” egy részét a tulajdonosoknak visszatitélte. Az átadás 1934 óta huzódik. Most a kormány ajánlatot tett a visszatitelt javak átadására, de csak az alatt a feltétel alatt, ha a javak igazgatósága minden egyéb követelésről lemond. Az igazgatóság nyilatkozatot bocsátott ki, amelyben közli, hogy jogfeladásra nem hajlandó s a kérdésben haladéktalanul pört indít az állam ellen.

Fölgáborító pogányság. Az érmelléki kis városban, Secueniában fölgáborító gázságot követtek el ismeretlen tettesek. Kedden éjszaka behatoltak a városka határában a szőlődombok között lévő régi temetőbe s borzalmas pusztítást végeztek a sírok között. Mintegy harmincöt márvány sírkövet döntöttek a földre s számtalan sírvaskerítését és rácsát összetörték. A rombolók több órán át pusztítottak a temetőben, ahol nem lakik őr s így minden felügyelet nélkül áll. A hatóságok nyomozást indítottak a fölgáborító temetőrombolás tetteseinek kézrekerítésére.

Új rendelkezés a táviratok címzésére. A posta és táviratvezérgazgatósága a következő rendeletet adta ki: A táviratokon a rendeltetési helyet kizárólag az állam nyelvén szabad csak írni és ez nemcsak a belföldi, hanem a külföldre szóló

táviratokra is vonatkozik. Aki ezután Prágába táviratot ad fel, a sürgönyt csak cseh nyelven címezheti, tehát „Praha” helyett más szót nem írhat még francia nyelven sem. Ugyanez a rendelkezés más államok területén lévő városokra és községekre is vonatkozik. A jövőben a nemzetközileg használatos városneveket se szabad a hivataloknak elfogadni és ha valaki nem ismerné a belföldi és a külföldi városok és községek hivatalos nevét, a sürgöny feladása előtt forduljon a táviratához, amelynek rendelkezésére áll a városok és községek hivatalos nevét tartalmazó jegyzék. Igaz ugyan, hogy a postának sincs meg a világ összes államaira vonatkozó jegyzéke. Ha a sürgöny feladója valamely külföldi helységnevet nem talál meg a hivatalos névtárban, úgy saját költségén kell azt a külföldön felkutatni. Ez azért is fontos, mert a helytelenül címzett táviratokat a postahivatalok úgy tekintik, mint nemlétezőket és ha a címzett nem kapja meg, a reklamálás lehetősége ki van zárva. Az ilyen sürgönyt a posta elveszettnek tekinti.

Az ivás áldozata. Ciuc-megyének szomorú nevezetessége, hogy lakói mértéktelenül fogyasztják a szeszes italokat. Közélebről Balló Dávid Sándoré, 34 éves, Suseni községbeli részeges fuvaros keresetével beült Simon György korcsmájába s ott olyan nagymennyiségű pálinkát ivott meg, hogy szeszmérgezésben meghalt.

Milliósz nyereseményt akar?

Vegyen!

Csak »A U R O R A« sorsjegyet!
Elárusítás: Kereskedelmi Hitelbank Rt.
Cluj, P. Unirii 20.

A hőség pusztításai. Az amerikai szárazság — különösen a nyugati államokban — óriási károkat okoz. Az eddigi károk, nozzávetőleges becslés szerint, meghaladják a háromszázmillió dollárt. Az élelmiszerek ára az Egyesült-Államok egész területén rohamosan emelkedik.

Akik már a magyar név ellen is hadjáratot viselnek. A név mindenkinek legszentebb tulajdona, amelyet a törvény is védelmez. A carei anyakönyvi hivatal tisztviselői keveset törődnek a törvénnyel, önhatalmulag románoknak írják be az anyakönyvbe a magyar gyermekeket. Csökörből Ciocort, Nagyból Naghit, Katonából Catenat, Kumból Chunt, Csomaiból Ciomait és Viskiből Vischit csinálnak.

A napokban aztán példátlanul áhó eset történt. Makra Imre pékipáros törvényes házasságot kötött Puskás Mária görög katolikus vallású lánnyal. Egy hónappal az esküvő után gyermekük született. Az anyakönyvi hivatalnál a bejelentéskor a született fiúgyermeket görög katolikus vallásúnak tüntették fel annak ellenére, hogy Makra Imre református vallású és a jogtalan anyakönyvvezés ellen többször tiltakozott. Amikor Makra Imre feljelentéssel fenyegetőzött, az anyakönyvvezető a következőket mondta neki:

— A gyermek a házasságkötés után egy hónappal született, tehát törvénytelen s így az újszülöttet az anya vallására kell írni.

Az anyakönyvvezető törvénytelennek vezette be a gyermeket az anyakönyvbe, azonban vezetőknévűl az apja nevét tüntette fel, ami egyértelmű azzal, hogy a gyermek nem törvénytelen.

Makra Imre jelentést tett a református lelkészi hivatalban s az igazoló okmányokat mellékelve, most felterjesztették az ügyet az oradeai püspökséghez.

Szörnyű elvadulás. A Ciuc-megyei Plaesti de Jos-on szörnyű kegyetlenséget követett el két legény. Balázs Sándor székely gazda házában lakodalom volt az elmúlt héten. Egy Máté József nevű legény ottani szokás szerint egy társával maszkurának öltözve álarcosan ment a lakodalmas házhoz. Az ilyenkor szokásos mókázások után az álarcos legény eltávozott és hazafelé igyekezett. Az uton összetalálkozott Bencze József és Bencze Dénes legényekkel, akik a maszkos legényt le akarták leplezni. Rávetették magukat Mátéra s előbb letépték fejéről kalapját, majd a földre teperték. Szóbeli szó kerekedett, a Bencze testvérek ütlegelni keztek Mátét, aki futással keresett menedéket. Mintegy száz méternyire a verekedés színhelyétől a patak fűzfabokrai között az elszenvedett ütések következtében összeesett. A Bencze fiúk ekkor rávetették magukat s addig ütlegelték, amíg végezték vele. Ezután fűzfagalyakat dobtak a holttestre s eltávoztak. A csendőrség a gyilkos fiúvéreket letartóztatta.

Mikor fizetik ki a magyar postatakarék betétjeit? A posta és távirtda különleges ügyeinek igazgatósága tudomására hozza azoknak, akik az uralomváltás előtti időből postatakarék betétkönyvekkel rendelkeznek, hogy a betétek likvidálása a Magyarország és utódállamok között 1922 évben kötött egyezmény alapján történik.

Az előzetes likvidálási munkálatok teljes befejezést nyertek. Még csak a betétek kifeje-

téséhez szükséges összegek ártalása van hátra. Ennek késedelmezését a mostani magyarországi devizaneheztségek okozták. Ezek alapján figyelmeztetik az összes érdekelteket, hogy a kifizetés az államok között hivatalos uton történik, teljes kizárásával mindazon közénjárónak, akik a betétkönyveket esetleg meg akarják vásárolni, vagy azok összegének behajtására vállalkoznak. A magyar postatakarékpénztári betétkönyvekre vonatkozó bármilyen felvilágosítás a posta és távirtda különleges ügyeinek bucuressi igazgatóságánál, vagy a betétek lakhelye szerint illetékes postai igazgatóságánál, vagy a betétek lakhelye szerint illetékes postahivatalnál szerezhető be.

Milyen nyelven beszélnek a magyarok? Magyarország 8 millió 668 ezer 319 lakosa közül 92.1% magyar anyanyelvű. A magyar államnyelvet az ország lakosságának csak 2% nem beszéli. 52.420 magyar ember tud angolul, 86.770 beszéli franciául és 24.173 olaszul. Magyarországon több mint 370.000 olyan ember él, aki anyanyelvén kívül még legalább két más nyelvet ért.

Az olaszok veszteségei az abesszín háborúban. A hivatalos olasz veszteségstatisztika szerint, olasz Kelet-Afrikában 1933 január 1-től 1936 június 30-ig szolgálatának teljesítése közben betegség vagy egyéb okokból 1229 egyén halt meg. 1935 október 3-tól 1936 május 30-ig különböző harcokban 1164-en haltak hősi halált. A csatákban szerzett sebesülés következtében 130-an haltak meg és ez alatt az idő alatt harmincan tüntek el. Az olasz hadak teljes vesztesége tehát 2553 katona.

A fürdőzés áldozata. Kávor József Satumarei diák fürdőzés közben örvénybe került s mielőtt segítségére siethettek volna, eltűnt a hullámokban. A tűzoltóság és rendőrség átkutatta a folyó medrét, a holttestet azonban nem találták meg. Később a szerencsétlenül járt diák apja Kávor József közműves a várostól mintegy nyolc kilométernyire Dara község határában a magyar határ közelében megtalálta egyetlen gyermeke holttestét, amelyet partra sodort a Szamos.

Hamis pénz a rendőrök fizetésére. A satumarei pénzügyigazgatóság kizárólag százalékos kötegeket utalt ki a rendőrség fizetésére. Amikor a fizetést végző rendőrtiszt felbontotta a tekerceseket, a legnagyobb meglepetésére ötvenegy darab hamis százaléjast talált azokban.

Küzdelen az influenza ellen. Budapesten állítja fel az európai influenzakutatóintézet a Rockefeller intézetet. Hasonló intézmény csak kettő van még a világon, egy Newyorkban és egy Londonban.

Szemoru érettségi. A múlt héten megtartott érettségi vizsgálatok eddig beérkezett eredményeiről jelentést adott ki a közoktatásügyi minisztérium. A jelentés szerint az ország összes középiskolaiban az érettségiben elbuktatottak száma meghaladja az 50 százalékot. Természetesen az országos arányszámnál sokkal kedvezőlenebb a ki-sebbségi növendékek bukási arányszáma.

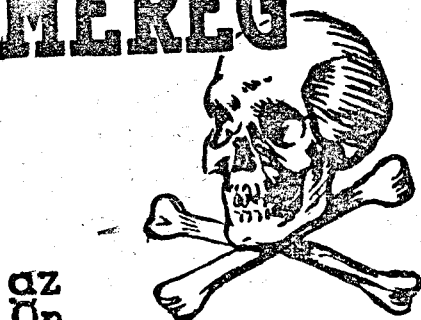
Halálos tüvisszurás. Megrendítő szerencsétlenség áldozata lett egy foeni asszony. Markovics Róza férjezett Lechi Vendelné a múlt hét elején mezitláb ment át egyik szomszédjához. Utközben belépett egy tövisbe, amely megvérezte a lábát. Az asszony nem tulajdonított nagy fontosságot a dolognak és egy darabka vászonnal kötözte be a sebet. Éjszaka azonban sérült lába ijesztően megdagadt és nagy fájdalmat okozott. Másnap az asszonyt beszállították a carei kórházba, ahol tetanusz-mérgezést állapítottak meg, amely megfertőzte véré-t s így már nem lehetett rajta segíteni.

Tanítóink véglegesítő vizsgálatai. Az új elemi iskolai tantervny rendelőkezései értelmében felekezeti tanszemélyzet az oktagjainak, akik 1932 szeptember 1-e után kapták meg képesítésüket, véglegesítő vizsgálatot kell állniok. A vizsga írásbeli és szóbeliből fog állani. A tartó egyházi főhatóságok kérés iratban fogják értesíteni az érdekelteket a vizsgálatok kör-ményeiről.

Sikeresen dolgozik a vajgyártás. Az ujonnan felállított tárgyi-eresi szövetségi tejfeldolgozó központ egy vagon vaj szállítására kapott megrendelést a gliából. Az árut hűtővagonok fogják utnak indítani. Örömmel állapítjuk meg, hogy a szövetségeink olyan minőségű terméket állítanak elő, amely alkalmas arra, hogy a kényes ízű angol fogyasztóközönséget is elégitse. Örvedetes jelenség is, hogy a most megindult kivitel által kisgazdáink több bevételhez fognak jutni ugyanakkor értékes külföldi pénz is kerül az országba.

MÉREG

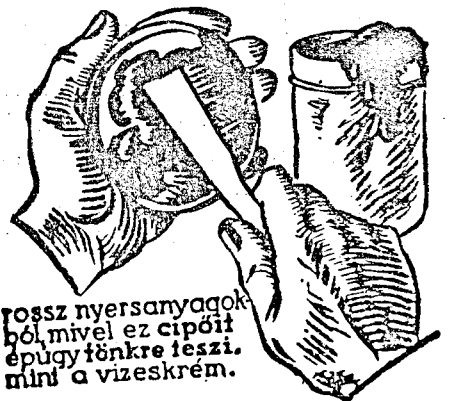
„kimért áru”

az Ön

részére a...

rossz nyersanyagokból, mivel ez cipőit epügy főnkre teszi. mint a vizeskrém.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Kertészeti tapasztalataim.

— Hozzászólás Bodor Kálmán cikkeihez. —

A Magyar Nép-ben Bodor Kálmán írja, hogy elképzelhetetlen hibát követ el az a kisgazda, aki kis kertjét nem használja ki eléggé a zöldségtermelésre, hanem 4—500 négyzet ölnyi kis kerteskéjét is beveti kukoricával s legfeljebb 2—3 ágyás hagymát termel.

Minden egyes sorát meg kell szívlelnem a Magyar Nép jó tanácsainak, hiszen mint ő maga írja, 30 évi szorgalmas munka gyakorlati ismereteit vetette papírra, hogy ez által is véreink nyomorúságának enyhítését szolgálja.

Mint ahogy 15 év óta magam is kertészkedem évről évre elég jó sikerrel, úgy gondolom, nem lesz érdektelen, ha hozzászólok a szóbanforgó kérdéshez.

Aki figyelemmel kíséri a zöldségfélék árát, láthatja, hogy lényeges eltolódások vannak évről évre az árban, miért is nagyon nehéz előre számítást csinálni, hogy miből, mennyit érdemes nagyobb tömegben termelni. Azt tapasztaljuk általában, hogy újabban mindinkább megy le a zöldség ára. Amíg például a paradicsom 20 literes vékája pár évvel ezelőtt még 40—50, sőt 100—120 lej is volt, az őszi befőzés alkalmával, addig az idén 15—25 lej, sőt 7—10 lejért is alig ment el vékája.

Vagy például amíg néhány évvel ezelőtt a murok 30—40 lej és a petrezselyem 40—50 lej volt, most az idén előbbi csak 15—20 lej és a petrezselyem 20—25 lej volt 20 literes vékánként vidéki városokban.

Viszont a káposztából egy valamire való fej az idén 4—8, sőt 10 lej is volt, míg a tavalyelőtt szekérszámra etettük föl fejős teheneinkkel, mert senkinek sem kellett. Ugyan csak láttam 1926-ban egy községben tavasszal vagonszámra elrothadva a hagymát, míg az idén 5—6 lejtől felfelé volt kilogrammjá.

Mielőtt tehát a kisgazda hozzáfogna a zöldségtermeléshez, vessen számot ezen körül-

ménnyel, miért is azt hiszem a leghelyesebb, ha mindenből tesz egy-egy kicsit kertjébe, mert ha valami okból valamelyik termelvénye nem sikerül, kisebb a kár, vagy ha eladni nem lehet elfogadható árban, maga és családja fogyaszthatja el azt.

Mint ahogy a sokféle zöldségtermeléshez sokféle mag is szükséges, igyekezzék ő maga termelni magvakat, mert ezzel nem csak hogy sok pénze marad meg tavasszal, amikor amúgy is szükösen van a hosszú tél után, hanem a figyelmes és lelkiismeretes magtermelés évről évre egyik legjövedelmezőbb és legbiztosabb jövedelmi forrásává válhatik.

Magam is 15 éve foglalkozom vetőmagvak termelésével és nemesítésével s hogy kicsiny gazdaságomban künn a szántóföldeken nem termelnek nagyobb tömegben vetőmagvakat, egyedüli oka csak az, hogy nálunk nyomásos gazdálkodás folyik s így az ugaron és a buzatarlón be kell tartani a kötelező birka és szarvasmarha, sertéslegeltetést s így csupán a tengeri fordulóján lehetne a tengeriszár elhordásáig zavartalanul használni a szántóföldet, de még azután vetőmagvainkat vagy valami finomabb dinnyéseinket éppen, mikor már készen állanak leszedésre, mások lopkodják meg s teszik részben tönkre, amint azt gyakran tapasztaljuk, nagy keserűségünkre.

Vetőmagvakra különben még mindig igen nagy összegeket adunk ki, aminek nem az az oka, hogy nem volna vállalkozó szellemű vetőmagtermelő gazda elég, hanem inkább az, hogy a vetőmagvakat szivesebben vesszük külföldről, azt gondolván, hogy ha már szép színes papirtasakokban hozzák forgalomba, a külföldi jobb, mint a miénk.

Magam próbáltam ezt ki személyesen. Bucuresti egy néhány nagyobb magkereskedésében, személyesen kínálva magvaimat. Mindenfelé hivatkoztak arra, hogy el vannak látva bőven finomabbnál finomabb külföldi

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri,
hogyan kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
oldal, hát, gerincz, szúrás
szaggatás és keresztcsont
fajdalom?

Mikor a csodás hatásu
Spongilia
FÁJDALOMŰZŐ CSUZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRA 00 LEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaköltség • ODORHEIU •

magvakkal s a belföldiért olyan keveset ígértek, hogy azt nem lehetett elfogadni semmiképpen. A vetőmagvak termelése pontos és lelkiismeretes munkát kíván, amit a kisgazda leghelyesebb, ha ő maga személyesen végez az ültetéstől az eladásig, vagy elvételéig. Különösen vigyázni kell, ha rokonmagvakat vagy ugyanazon fajból többféleséget

termelünk, pl. káposztát és karalábét vagy céklát és cukorrépa vagy takarmányrépa magot. Hogy ne keresztteződhesse, nagy távolságra kell ültetni egymástól vagy egyikféleséget korábban, a másikat később kiültetni, vagy a mezőre ültetni.

Az üzleti kivánalmaknak megfelelő vetőmag fajazonos, tiszta és jó csiraképességű legyen. A fajazonosság alatt azt értjük, hogy az illető vetőmag tényleg az, aminek állítjuk, a tisztaság alatt az idogen alkatrészekből való mentességet. Soha se adjunk el senkinek semmiféle magot, anélkül, hogy mi annak csiraképességét, nedves, homok vagy nedves itatós papír között ki ne próbáljuk. Sőt a saját magunk részére használatos vetőmagot is jó kipróbálni.

Ha tehát bőven van vetőmagunk, akkor vethetjük el, amikor akarjuk s amikor is amennyit legjobbnak gondolunk.

Azt, hogy tapasztalataim milyen zöldségek termesztését teszik ajánlatossá, következő cikkemben fogom elmondani.

Nagy Albert,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A szőlők termése. Magyarországon a szőlők nagy termést ígérnek. Ausztriában a szőlők állása kifogástalan. Helyenkint fellépett ugyan a peronoszpóra, de károkat alig okozott, kivéve a burgenlandi szőlőkben, ahonnan nagyobb károkat jelentenek, minthogy az időjárás kedvezett a peronoszpóra terjedésének. Cseh-szlovákiában a korai fajták elvirágzása kifogástalanul történt, a kései fajták most virágzanak. A terméskilátások kielégítőek. Romániában igen nagy termésre számítanak. A virágzás folyamatban van. Németországban az állandó meleg időjárás kedvezett a virágzásnak, amely e hó elején már mindenütt befejeződött. Spanyolországban a hosszas és száraz időjárás következtében számos betegség pusztítja a szőlőket. Olaszország összes

szőlővidékein fellépett a peronoszpóra. A károk nagysága még beláthatatlan. Franciaországban ugyancsak jelentékeny mértékben pusztit a peronoszpóra. A terméskilátások nagymértékben rosszabbodtak.

Salaj megye termése. Salaj megyében a gabonatermés az átlagosnál jobbnak mutatkozik. A buza, rozs és árpa gyönyörű termést ígérnek. Minden helyen már megkezdették az aratást. Az utóbbi hetek esői következtében a kukorica is fejlődésnek indult. Mindenütt elvégezték második kapálását. Ezzel szemben szomorúan kell megállapítanunk, hogy a gyümölcsstermés nagyon gyengén sikerült. A korai virágzású gyümölcsfák egyáltalában nem kötöttek, a más gyümölcsfák termelésében pedig az állati és növényi kártevők végezték nagy pusztítást. A szőlőtermés na-

gyon jönnek ígérkeznek, ennek azonban a gazdák nem tudnak örülni, mert a pincék most is tele vannak eladatlan borral.

A legjobb minőségű korai görögdiányét az idén a Banat termeli, hol a kisgazdák céltudatos irányítás mellett szakszerű kitenyészéssel és válogatással az idén már nagy mennyiségben termelték. A beszerzési forrásokat az érdekeltek számára díjtalanul adja meg a Banati Magyar Gazdasági Egyesület Timișoara, I. Bul. Regina Maria 8.

Hogyan születnek a világok!
Ez a címe annak a rendkívül érdekes csillagászati oikknek, amely pompás illusztrációkkal *Tolnai Világlapja* új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan pompás cikket, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz remek képet talál az olvasó a kitűnő képeslapban.

Arankaveszedelem.

Erdély minden részéből mind az jelentik, hogy az utóbbi két évizetben Hyen aranka-fertőzés nem fordult elő. Miután ez az alattomos élősd, védekezés híján, könnyen egészen tönkretetheti annyira értékes és az állattartásban egyenesen nélkülözhetetlen takarmánynövényeinket, nem lesz érdektelen e kérdéssel foglalkozni.

Az arankaveszély lényegét gazdáink nagyrészt ismerik. Ezen élősd csirája a földbe fura-kodva, szilárd helyre kerül és szára csigavonalszerű mozgást végezve a gazdanövényre rátalál, arra rácsavarodik és az érintkezési oldalon fejlesztett szívóival, a gazdanövény (lucerna, here) kész táplálékát elvonja, miáltal azt, yalósággal megfojtja.

Az aranka kártétele váltakozó. Rendes, közepes fertőzés esetén 30-40%-ig fertőzött a lucerna és here. Az idén Transilvania és Bánát számos vidékén, már most 70%-os fertőzés is tapasztalható. A fertőzés természetesen rohamosan terjed tovább, tehát könnyen elképzelhető a kártétel nagysága pénzértékben s takarmányhiányban kifejezve.

Gazdáink többféle védekezést ismernek. Elsősorban említendő meg a vetőmagtisztítás, mely kétségtelenül gátolja az aranka elterjedését. Ez azonban mégsem nyújthat teljes védelmet (ezt láthatjuk különösen az idén), mert az aranka más növényeken is élőködik s a madarak szóthordják a magját. Azonkívül igen sok gazda nem államilag ólomzárolt vetőmaggal dolgozik, tehát táblái erősen fertőzöttek s a madarak könnyen terjeszthetik a bajt.

Egy másik módszer a kikapálás s az aranka kikapált gyökereinek a föld egy részével való elhordása. Azonkívül meg szokták a foltokat hinteni szalmával s meggyújtják.

Mindkét módszer kétségtelenül eléri a cél egy részét, tudniillik az aranka tényleg elpusztul, de ugyanakkor az előnnyel nagy hátrány is jár.

Elpusztul maga a lucerna és lóhere is, amit ilyenformán újra kell vetni, tehát takarmány, idő és vetőmag veszteséggel kell számolni.

Egyetlen célravezető módszer az arankás foltok lekaszálása és megpermetezése 10% Kuskutan, vagy még inkább 5%-os Novenda oldattal, mely 10 perc elatt rendszerint elpusztítja az arankát és az első eső után, a lucerna vagy lóhere teljesen arankamentesen újra kihajt.

Permetezésre használható egyszerű kerti öntözőkanna, melynek szórórózsája van vagy pedig

szőlőpermetezőgép. Nagyon fontos, hogy négyzetméterenként legalább 1 liter permetlevet juttassanak a növényzetre, tehát a foltokat alaposan meg kell locsolni, még azok széléin túl is.

5%-os Novenda használata azért célszerűbb, mert ez sokkal olcsóbb, mint a Kuskutan és épp oly hatásos.

A lekaszált arankás here, vagy lucerna elhordásánál legyünk elővigyázatosak, nehogy szétszórjuk az aranka magvait. Takarmánynak se etessük fel, mert az arankamagvak trágya formájában könnyen visszakerülhetnek a táblákra.

Lapunk előfizetői a védőszer beszerzésénél ezúttal is 7,5%-os gazdaengedményt élveznek. Forduljanak tehát minél sürgősebben hozzánk, mert minél tovább halogatjuk a permetezést, annál nagyobb lesz a fertőzött terület.

Magyarország gazdái jól elhelyezték eladó gabonájukat.

Magyarországon az idei termés nagyszerűen bevált. A magyar gazdák termésüket jól fogják értékesíteni, mert a magyar külügyminisztérium több

külföldi állammal szerződést kötött Magyarország gabonafeleslegének elhelyezésére vonatkozólag. Gabonát fognak vásárolni Magyarországból Németország, Olaszország, Ausztria és Hollandia. Hollandia a legutóbbi szerződés szerint 11 millió mázsa búzát vesz át Magyarországtól.

Élénkiség van a banati gabonapiacon.

Banatban megkezdődött a cséplés. Az új gabona megjelent a piacon és a kereskedők már nagyobb mennyiséget vásároltak új gabonából. A Magyar Nép megjósolta, hogy a gabonaárak aratás után nem fognak megoleszulni. A banati árak ezt mutatják. A nagy kínálat mellett élénk kereslet van a piacon. Az árak a következők: buza 330-335, takarmányárpa 190, zab 320, kukorica 280 lej mázsánként.

Mint a rabló az áldozatát,

ugy fojtja meg

Az aranka a lóherét és lucernát!

Csak

NOVENDA (vagy **KUSKUTAN**) permettel

pusztul el az aranka
s marad meg az anyanövény.

Anyagrendelés céljából felvilágosítás
nyerhető lapunknál.

MEGJELENT

Dr. NAGY ENDRE és Dr. SZÁSZ FERENC

GAZDATUDOMÁNY

című könyve.

A könyv 640 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával. Kétszáznál több képet talál benne az olvasó.

A könyv valóságos kincsesára a gazdálkodás tudományának.

A szerzők nagy gyakorlati tapasztalataikat és kiváló elméleti tudásukat sűrítették e könyvben, felhasználva a legújabb tudományos és gyakorlati eredményeket.

A könyv valóságos lexikon, a lexikonok hibája nélkül.

Mindent megtalál benne a gazda, a gyümölcs- és szőlőtermelő.

A 600 oldalas könyv kemény táblába kötve hallatlanul olcsó,

csak 65 lej

és a portóköltég. — Megrendelhető a

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nál
Cluj, Baron L. Pop ucca 5.

E nagyszerű könyvnek egy gazda asztaláról sem szabad hiányoznia!

Mulattató

Az én építésem.

Én csak mindig kezdettem.

A sok kezdésből semmi sem épült.

Bár merre nézek

Előre, hátra,

A sok küzdelem elakadt.

A porba, sárba.

Csak a sok fundamentom van: —

Elveszett tervekből roncs lett,

Nem egyéb. — —

Itt, ott egy-egy oszlop-vázlat,

S körülötte a sok töredék...

De még is csak valamit építettem:

— A sok fundamentomot. — —

Ha látják, hogy jó

S erős az alap,

Dalolva rakhatják

Tovább a falat!...

Izsák Domokos.

Bakonyi betyár és a porcelán.

A mult század elején még nem szelte át vasut a Bakony erdőket, csak postakocsi járt az országutakon, az egyik Fehérváron át Pest felé, a másik Győrön át Bécs felé.

Nagy grófi uradalomhoz tartozott az erdők között lapuló kis sváb község, itt lakott ez időtájt egy Farkas nevű ember, aki magaépítette kemencében égette a porcellánokat. A gróf sokszor meglátogatta műhelyét és mindig dicsérte az öregot, mondván:

— Szép, szép Farkas, de amikor Csehországban voltam, úgy láttam, hogy azok a huncut csehek még magánál is sokkal ügyesebbek.

Ez a gondolat szeget ütött az öreg Farkas fejébe és egy szép napon elhatározta magát, hogy elmegy Csehországba és megfelelő szakembert fog magával hozni. Amikor Bécsbe ért és ott a porcellánüzletek kirakatait nézegette, megismerkedett egy Babek nevű cseh munkással, aki nagy porcellánszállítmánnal éppen akkor érkezett Csehország-

ból. Összebarátkoztak, néhány este együtt vacsoráztak és aztán poharazás közben Farkas ajánlatot tett neki:

— Nézze Babek, nekem üzletvezetőre és szakemberre van szükségem, nekem olyan ember kellene, mint maga. Gondolkozzék, azután holnap, amikor találkozunk, megmondja, hogy mit határozott.

Ravaszként vöröshaju Babek másnap már messziről kezdte el mondokáját, amikor az öreg Farkással találkozott:

— Azután mondja Farkas úr, még most is annyi betyár van arrafelé, még zsvány, mert hát rossz hire van a maguk Bakonyánaki!

— Azok csak mesék, békés juhászok legeltetik a birkákat az erdei tisztásokon.

— No, de ha csak erdő van arrafelé, akkor szőlő nem érik be azon a vidéken, pedig hát bor nélkül nem lehet jó porcellánt gyártani!

— Lesz bor. Ott a mi Somló-hegyünk, terem azon olyan bor, hogy a menyországban érzi magát, ha abból egy literrel megiszik.

— Nem igen iszom én bort, Farkas úr, hanem a porcellángyártáshoz kell. Éppen ebben rejlik annak titka; mennél jobb a bor, annál jobb a porcellán.

Addig-addig alkudoztak, míg végre Babek az öreg Farkas tenyerébe csapott annak jeléül, hogy jó fizetéssel elszerződött a Bakony erdeiben meghuzódó kis községbe.

Amikor a postakocsin hazafelé tartottak, Pápánál az egyik hegy tetejéről megmutatta Farkas az ámuló csehnek a magányosan álló Somló-hegyet, majd így szólt hozzá:

— Nézze csak Babek, ott terem a világ legjobb bora, a híres somlai bor, majd megismerkedik vele.

— Én ugyan nem, de a porcellán igen, a többit bizza csak reám.

— Meglesz Babek! Meg is adta neki naponta az egy liter Somlait és a porcellángyártás ment a maga módja szerint.

Sok eredményt nem vett észre, tehát egyszer csak odafordult a sunyi Babekhez:

— Tudja Babek, én elhatároztam, magam megyek el Csehországba, még pedig úgy csináljuk a dolgot, hogy maga ír néhány ajánlólevelet az ismerőseinek és így majd körülnézhetek az ottani gyárakban.

Babek hunyorgatott a szemével és csak annyit mondott miközben a bajuszát simogatta:

— Jó kérem, nagyon szívesen!

Babek meg is írta a leveleket, de azokban minden gyárost figyelmeztetett, hogy ha Farkas úr fölkeresné őket, fogadják nyájasan, de a világ minden kincséért se mutassanak neki semmit, nehogy ez az ügyes ember elleshesse titkait. Ezeket a leveleket Babek a postakocsival elkülte. Másnap aztán ugyanazok a gyárak vezetőihez írt melegbangu leveleket Farkas úr érdekében, melyeket le sem ragasztott, hanem nyitva adott át gazdájának.

Hogy, hogy nem, Farkas lekéselt az első postakocsiról és így nem volt más tennivalója, mint megvárni a másikat, amely nem Győrön, hanem Szombathelyen és Bécshelyen keresztül vitt a császárvárosba, ahonnan azután Csehországba mehetett.

Az öreg Farkas elhelyezkedett a kocsikulcsban és a kocsis nagy ostorpattogás között kigördült a Bakonyban meghúzódó kis községből.

Jó menetben mentek az erdőn át, amikor egy hirtelen kanyarodónál a kocsis megállította a kocsist és ijedten mindenkit leszállított a kocsiból.

Az utasok legrálták és rémülten látták, hogy az utasok guzsbakötve, kifosztva, a postaszakok összetépve, a levelek szétszórva heverték a földön. Először is az utasok segítségére siettek. A megmentettek elbeszéltek, hogy betyárok támadták meg őket és a postaküldeményt elrabolták, az értéktelen leveleket pedig szétszórták a földön. Erre ők

a szerencsétlen utasokat kocsijukra vették, a szétszórt leveleket összeszedték és így folytatták tovább útjukat.

Az öreg Farkas is segített a mentésnél és nagy buzgalommal szedte össze a szétszórt leveleket és így találta meg nagy esodálkozva Babek leveleit ugyanazoknak címezve, mint akiknek szóló leveleket a zsebében hordott. A leveleket észrevétlenül zsebrattette és erről senkinek sem szólt egy szót sem. Bécsi szállásán nyitotta fel őket. A leveleket elolvasta és már utána tisztán látta, hogyan akarta őt Babek félrevezetni és a tanulmányútját meghiusítani.

Bécsből felutazott Csehországba s mindenütt átadta a neki adott ajánlóleveleket. Mindenütt nagyon szívesen fogadták, a legnagyobb szíveséggel kitanították, gyártási titkaikat közölték, csak akkor nevettek ki, amikor azt kérdezte, hogy mikor és mennyi bor kell a jó porcellán gyártásához.

— Bor? Az kell, de csak a toroknak, még pedig mennél többet önt belé az ember, annál jobb, de nem a porcellának, hanem a toroknak! Higgye el nekünk!

Farkas szeme most már még jobban kinyílt és már alig várta, hogy otthon lehessen. Otthon magához hívatta a vén Babeket, aki mosolyogva lépett eléje.

— Remélem, Farkas úr, a tanulmányút jól sikerült?

— Hála és köszönet a jó bakonyi betyárok, nagyon jól sikerült, sőt olyan jól, hogy kedves leveleinek egy részét még vissza is hoztam.

— Hogyan, hát nem adta át azokat?

— Amiket nekem adott, azokat igen, de amiket a postával küldött, a bakonyi betyárok szívesége révén visszahoztam magánál.

Ezzel a leveleket a bámuló és ámuló Babek kezébe nyomta.

A vörös Babek még vörösebb lett és csak magában szapperlatozott.

De most már Farkas sem türtőztette magát, hanem torkaszakadtából reákiáltott:

— Ne szapperlatozz, hanem mars ki innen, cseh pimasz!

És ettől kezdve az öreg Farkas vette át a gyár vezetését és nagyszerű eredménnyel gyártotta tovább az azóta már világhírűvé lett porcellánokat.

Ifj. Hegedüs Sándor.

Apróságok • Adomán

A püspök palástja.

Vásárhelyi János egyideig Dejen volt lelkipásztor. Szép, nagy gyülekezetének ragaszkodását nagyon megnyerte. Hívei diszes palástot ajándékoztak neki szeretetük jeléül.

A palást átadásakor a szónokok egyebek közt azt kívánta Vásárhelyinek:

— Adja Isten, hogy ezt a palástot a saját püspöki beiktatásán is magára ölthesse tisztelés ür.

Vásárhelyit nemsokára a püspöki székváros egyik nagy gyülekezete választotta lelkészévé. Az új állomás nagy előremenelt jelentett számára. De a rózsának tövise is volt. A szóbanforgó gyülekezetben ugyanis az előző évtizedek alatt nagyon sok békétlenség támadt a hívek között. A belső ellentéteket persze a papoknak is meg kellett éreznük és szenvedniük.

Amikor Vásárhelyi új állomására beköszöntött, Kecskeméthy teológiai tanár a díszében a pohárköszöntőjében a deji palástot is fölelegette.

— Ugy hallom, — mondotta — hogy előbbi helyeden diszes, szép palástit tiszteltek meg híveid. Vigyázz, hogy ezt a palástot új állomásodon le ne huzzák rólad!

Vásárhelyi megfogadta a tanácsota, vigyázott palástjára: új gyülekezetében csakhamar békét, rendet teremtett s nagy becsülést, szeretetet vívott ki a maga számára.

A Deji hívek jó kívánsága tehát teljesült: Vásárhelyi János az ő szeretetükből kapott palástban jelent meg a püspökválasztás ünnepélyén.

Vak, aki lát.

Egy szegény, öreg vak asszony ajkáról soha egyetlen panaszszó el nem hangzott. Egy éltebb ur, aki látta az öregasszony békés arcvonásait, beszédbe eredt vele. Próbálta vigasztalni, de az asszony meggyőző komolysággal így felelt neki:

— Uram, kíméljen engem meg részvététől, nincs szükségem rá, mert én soha addig nem láttam, amíg meg nem vakultam.

A férfi értette, hogy az asszony mire gondolt. De szeretette volna, hogy az asszony jobban megvilágítsa szavait s éppen ezért kérte, hogy beszéljen az életéről. Erre az asszony a következőket mondta:

— Hetven esztendőt töltöttem a földi életben közönyös és bűnös szívvel. Csak ennek a földi világnak éltem. Az én drága Megváltómban még semmit sem találtam, ami felkeltette volna vágyódásom. Végére azonban tetszett Istennek, hogy elvegye a szemenvilágát s ekkor elkezdtem gondolkodni az örökkévalóságról és bűneimről. Mindent más szíben láttam, mint eddig, mert az Isten feltárta a szívemet, hogy az én gyenge értelmem és megtérni kívánó szívem előtt felragyogjon Krisztus. Ettől fogva kimondhatatlan boldogságban lett részem. Azért nem panaszkodom vakságomért, hanem hálát adok az Istennek szívem mélyéből, amíg csak élek.

Kutya és az ejtőernyő.

Oroszországban az ejtőernyővel való gyakorlatozást nagyon felkapták. A repülőgépekből

egyszerre egész katonai századok ereszkednek ejtőernyő segítségével a földre. Az orosz hadvezetőség olyan nagy jelentőséget tulajdonít az ejtőernyőnek a jövő háborújában, hogy állatokkal is végeztet ejtőernyős kísérletet. A moszkvai repülőtéren az első szereplő egy kutya volt. Az ejtőernyővel ledobott kutya szerencsésen földre jutott.

Világrekord a számolásban.

Geoffrey edinburgi ügyvéd egy folytában egymillióig akart számolni. A kísérlet nem sikerült, azonban így is tekintélyes számig jutott el az ügyvéd. 34 ezer 846-ig számolt el. Tizenegy óráig tartott a számolás. Ekkor annyira kimerült, hogy görcsöket kapott és beteg lett. Érdekes, hogy számolás közben zenekarok működtek, hogy fáradságát ellensúlyozzák.

A leghasznosabb állat.

— Melyik állat hajtja a legnagyobb hasznót?

— A tyúk.

— Miért?

— Mert azt meg lehet enni a születése előtt és halála után is.

A

Keleti Ujság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja.

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Az Országos Magyar Párt
hivatalos lapja.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért díjazniuk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külvon portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

L. R. Lehet veresszőlőből, meggyből, málnából, eperből, sőt egresből is bort készíteni. Kellőképpen elkészítve kitűnő bor lesz ezekből a gyümölcsökből. A jó egresbor hasonlít a tokaji asszuhoz. A veresszőlőbor jó minősége mindenki előtt

ismeretes. A gyümölcsborok általában vízzel és cukorral készülnek. — A gyümölcs mustot állani hagyjuk a törkölyön, hogy a gyümölcsök finom ízét a must felvegye. Ha a törkölyről leszűrjük a mustot, ½ kiló cukrot és egy liter vizet teszünk minden literéhez. Így igen erős peccsenye vagy likőr bort nyerünk.

Gyengébb asztali borokata következőképpen készítünk: 1 liter gyümölcs musthoz 2 liter vizet és 60—80 deka cukrot teszünk. A bor erősségét cukorral szokták tehát szabályozni.

R. J.-né. A penészfoltot nagyon nehéz a fehérneműből kivenni. Mossa ki háromszor-négyszer egymásután mosóporral forró vízben, azután egy liter meleg tej és félliter vizet összevegyítve, ebbe áztassa bele a foltos fehérneműt. Ha szükséges, ismételje meg a tejbe való áztatást másnap és harmadnap. Akkorára a folt vagy teljesen eltűnik vagy nagyon meghalványodik, annyira, hogy egy-két rendes mosás után nyoma se marad.

A szerkesztőért felül:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői híreink

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Cs. P. Sature, J. E. Alba-Iulia, ifj. M. Gy. Chedea Mic, B. M. Sandulesti, K. F. Bancu, J. A. Estelnic, K. K. Lutusa.

B. S. Valea Scurtă. A következő két füldről tudunk, amelyek állami kezelésben vannak: Baile Herculane, jud. Severin és Oana Sibiuului jud. Sibiu.

Sch. M. Ghiarac. Könyvet több nappal ezelőtt elküldte kiadválatunk a Minerva R.-T., tehát azóta bizonyára meg is érkezett Önhöz.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: F. M. Zagon. (r. 1936 dec. 31-ig), T. I. Aind 155 (r. 1936 dec. 31-ig), G. Gy. Sannicolaul mare 150 (1937 VII. 1-ig), Sz. E. Cumpenita 150 1936-ra, B. I. Alba-Iulia 155 1936-ra, K. M. Sanniclaus 150 1936-ra, G. Bailă Moneasa 155, K. K. Sebiş 155, Kaszinó Câmpia-Turzi 85, L. B. Mediaşul Aurit 155, G. kör Ip 150, id. M. L. Biharia 95, T. J. Arpăşel 305, N. M. Resita 155, V. M. Tipar 150, D. J. Şintereag 155, N. D. Berghia 150, R. J. Cămin 85, ifj. F. L. Câmp. la Tisa 155, H. A. Ghelinta 75, P. J. Trg.-Mureş 155, M. E. Oraşita 150 lejt.

Apróhirdetések

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureş, Str. Calaraşilor No. 19.

Az Uileacul de Cris-i (p. Tileagd, jud. Bihor) „Hangya” szövetkezet használt, de jókarban levő triórt keres. Ajánlatok a szövetkezet igazgatóságához küldendők

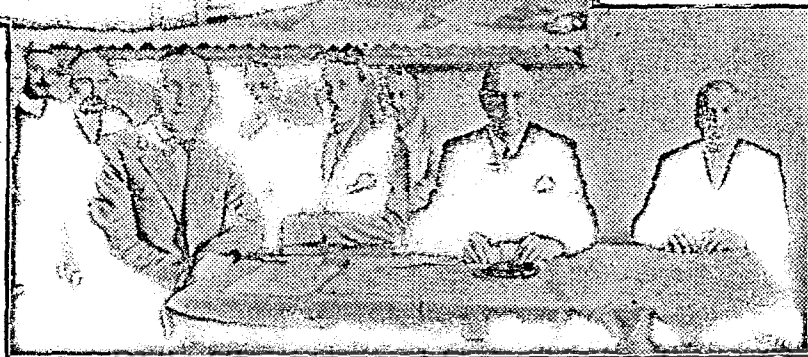
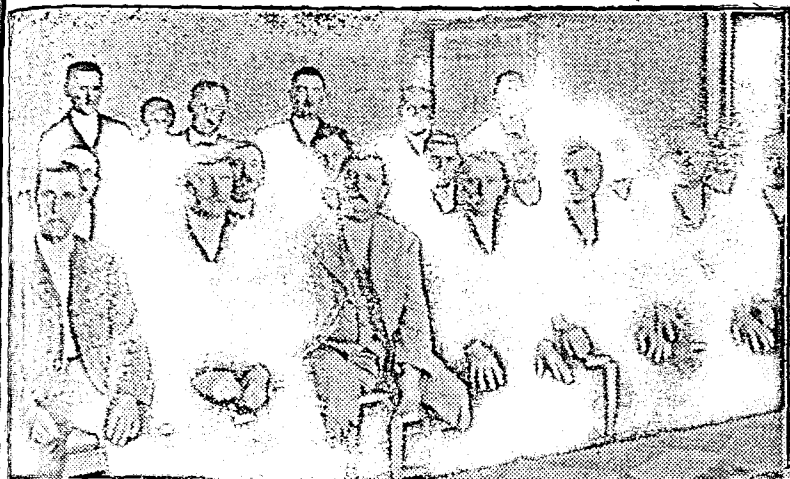

BOLDOG! mert nem fájnak a lábak és elfűntek a TYÚKSZEMEI

Egy maréknyi valódi Rókus sőt feloldott egy lavór meleg vízben, áztatta lábait 15—20 percig. Eltávolította ezáltal a nyilálló tyúkszemeket, égető, zsibbadó lábujjait; megszűntek a duzzadások és ólomnehéz érzések a járás ismét könnyű lett. A bőrkeményedések és bűtykök helyén tartós, normális finom bőr képződik. A lábak karcsúsak, kicsinyekké válnak, meg sem érzik a fáradtságot és egyhelyben állást. Erő és élekedvő ömlik egy Rókus lábfürdő után a tagokon és az egész testen. A Szt. Rókus só az a lábsó, amely finoman gyöngyöző, gyógyító oxigént fejleszt.

Egy valódi **Szt. Rókus lábfürdő**
elvágyja a fájdalmakat.
ROZSNYAY GYÓGYSZERTÁR, ARAD.

Gazdák alakuló gyűlése.

Lapunk belpolitikai rovatában méltatjuk annak az eseménynek a jelentőségét, hogy az Országos Magyar Párt központjában mind az iparosok, mind a gazdák megalakították a maguk szakosztályát, amelyben saját kérdéseiket megbeszélhetik és a tagozat után a pártközpont elé terjeszthetik. Képeink az alakuló gyűlés résztvevőit ábrázolják.

Fent a közgyűlés tagjai. Első sorban balról jobbra a negyedik Balázs István, a gazdapárt elnöke. Lent a tagozat vezetősége. Jobbról balra a második dr. Vékás Lajos tagozati elnök.

Tanuld meg!

Miért egészséges az úszás?

Az úszás a leghasznosabb és legegészségteljes testmozgás, mert nap és vízfürdővel van egybekötve. Így tisztító és hűtő hatása van. Az úszás tudományát mindenkinek meg kellene

tanulnia, mert sokszor életveszedelemből menekülhetünk meg az ártal, ha tudunk úszni. Úszás alkalmával erősödik a tüdő és a szív. Fejlődnek az izmok és felüdül az egész szervezet. Az úszásnak nagyszerű lelki hatása is van. Az úszás fejleszt a bátorságot és az önbizalmat. Aki jól tud úszni cselekedeteiben határozott és bátor. Látjuk tehát, hogy az úszásnak testileg és lelkileg nagyszerű hatása van, ezért tehát mindenki tanuljon meg úszni.

Hogyan lehet a kelés érését siettetni?

A keléses kezét, vagy lábat órákon át áztatjuk olyan meleg vízben, amilyent csak elvisel s ezenkívül párákötés alatt tartjuk. A párákötés (dunszt) alkalmazása a következőképpen történjék: meleg vízbe áztatott, kissé kicsavart és néhány csepp spiritusszal megpreckelt vásznat borítunk az egész fájdalmas rész fölé, majd este a melegvízes vásznat párátfogó (vizhatlan) fehér papírral, vagy a patikában pár lejért kapható viaszos vászonnal, avagy száraz állathólyaggal fődjük be jó szélesen s azután e fölé jön a száraz kötés. A kötést naponta 1—2-szer váltjuk csak. Érlelőnek jó a falun szokásos sült hagymalevével való borítás is, mert az abban lévő csipős szagot adó illóanyag izgatja a bőrben levő ereket, azok még jobban kitágulnak, így a védő fehérsejtek annál gyorsabban jutnak oda s érlelik meg a kelést.

Érlelő kenőcsöt csak addig szabad a kelésre tenni, amíg az fel nem nyílt. Igen fontos, hogy genyes, mély sebet soha se fedjünk be kenőcsfélével, mert az csak lefojtja a gennykiürülést. Nyílt sebre, vagy a sebnyílásba mindig száraz, tiszta vászon helyezendő, hogy az magába szívja, levezesse a váladékot.

Jobbra nézek, balra nézek?
Ez igéz meg, az igéz meg?
Mészért nem hagyom a mézet!
Én a Magyar Népre nézek.

Tanuld meg a híres gazda mondását:

Markolj csak keveset,
De azt jól megszorítsd,
Ne a földet, hanem
A munkát szaporítsd!

Nehéz sorsa van a tyuknak.

A tyuk betévedt az erdőbe és a róka megette. Egy órával később már csak a tollait lehetett megtalálni.

Pistike édesanyja ezt az esetet arra akarja felhasználni, hogy tanítsa a kisfiut.

— Látod — mondja —, a tyuk helytelenül viselkedett, ezért megette a róka.

Mire Pistike:

— És ha rendesen viselkedett volna, akkor mi ettük volna meg...

Büszkélkedések.

— Az én apám egy fejjel magasabb, mint a tiéd.

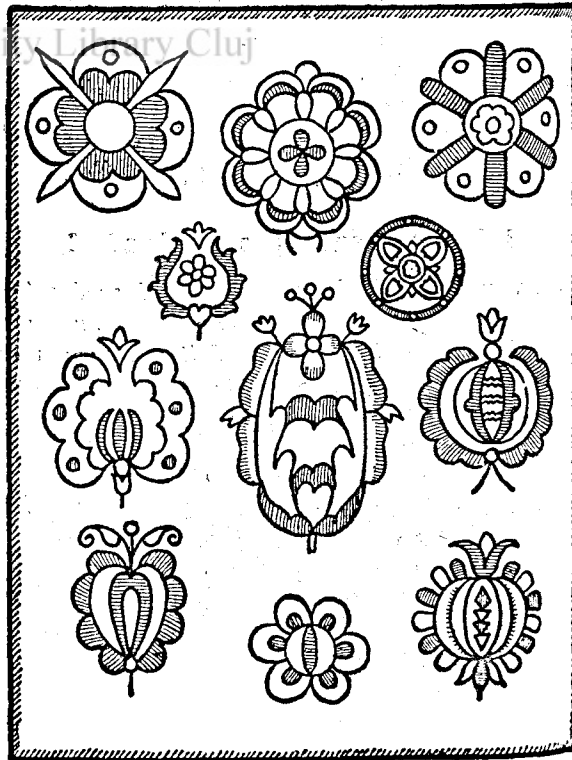
— Az én apám pedig egy hassal kövérebb, mint a tiéd.

Fogházban.

Fogházigazgató: Nálunk minden fegyencnek valami mesterséget kell választani. Maga mi akar lenni?

Új fegyenc: Kereskedelmi utazó.

A magyar díszítés alapformái.

Ma egy pár rózsza elemet és néhány értékes összetételű alapformát mutatunk be.

Kehely, oltártakarókról valók mai elemeink, melyek különlegességükkel és egyszerű, de találékony képzésükkel szépen gazdagítják eddigi gyűjtésünket.